

sapabeli ci inaan tu kalecuhan a sinubu

caay tu kapina a demiad, katukuhantu ku kalecuhan a demiad ni ina, mayidih kaku a pasinubu ci inaan tu kalecuhan a demiad niza, misazatezateng kaku, u canan hakiya ku tatenga'ay a sinubu? zateng han aku, nayay ku tatenga'ay a malusinubu a pabeli ci inaan. u balu hakiya? nika, izaw tu ku kamu nikaka, u balu ku sapasinubu aku ci inaan sa. u tan-kaw nu cyaw-keli hakiya? tatenga' kuyni a nisabalucu'an, nika, nayi' ku kalisiw sapicakay, nayay ku watan nu nizatengan aku. a hicaen ku tatenga'ay kya siwantan ku nizatengan hakiya? u ahemaway ku matatungusay nu nizatengan atu kawaw.

tu cilal a demiad, taluma' nay cacudadan, belat sa i mata aku a pakaazih tuya mapazengay i takal a kama, mahiza u mikawihay i mata aku a papiazih i takuwanan kya kama, bahal sa izaw ku nizatengan aku, kalah satu kaku a mipazeng tu kabang aku i palud a mipili' tya kamaan, u malasinubu tu kuyni sa ku i balucu'ay aku, u malasapasinubu ci inaan kina kama. kyu, pili' han aku ku tusa a kama, satabakiay ku cacay, saadidi'ay ku cacay a kama, mala nu maku kya adidi'ay, malu ni ina kya tabakiay sa kaku a mizateng, kuliten aku ku mata, atu laway, matawa tu azihen kya nikulitan

aku a kama, adasay lipahak ci ina pakaazih tuyni a kama, masupit ku balucu' a mukan tuyni a kama.

suliten aku i adidi'ay a kama tu, “u kanamuhan aku a ina!”. suliten aku i tabakiay a kama tu,” kalipahakan a kalecuhan a demiad ni ina!”. sanga'en aku tu nu tatipelukay a haku, sulit han aku i pabaw nu satabu tu haku, “sapabeli' ci inaan a sinubu”, sabangcalen aku pakulit kya haku, ihu! iza tu ku nabalucu'an aku a sapasinubu ci inaan! mahica azihen saw? amasulut tu ku balucu' ni ina haw?

labii tu, kalamkam han aku pabeli ci inaan kya sinubu aku, mabahal ci ina. culuk han ni ina mibuhat ku sinubu aku, salipahak sa azihen ku laway ni ina, i balucu'ay tu ni ina kya sinubu, maazih ni ina kya adidi'ay a kama, tanutawa sa ku zais niza, “ wata! kabangcal, kukay! kukay! tada kanamuhan aku” kya sinubu. u saayaway ni ina pakaala tu masazumaay a sinubu nu kalecuhan a demiad niza. kanahatu caay kahica azihen, u nay balucu'ay nalimaan aku, kanamuhan ni ina ku nipabelian aku a sinubu, caay aca pilawpes tu kalisiw kaku sa ku nizatengan a lipahak ku balucu' aku.

給媽媽的生日禮物

再過幾天是媽媽的生日，我想送媽媽禮物，不知送什麼禮物好？

送花嗎？但那是姊姊想送的。送巧克力蛋糕嗎？想法當然不錯，但我沒有那麼多錢，還是送些我能做到的吧！無意間發現桌子上擺著柑橘，我在桌上挑選兩個橘子，小橘子是我，大橘子是媽媽，我畫上眼睛、嘴巴，希望媽媽看到柑橘會開心，吃的時候心裡也甜甜蜜蜜的。

小橘子寫「媽媽，我愛你」，大橘子上寫「媽媽，生日快樂」，然後做了一個小盒子，盒子的封面寫著「送給媽媽的禮物」，再給盒子塗上顏色，代表心意的禮物就完工咯！媽媽看了會心動嗎？

晚上，我把禮物送媽媽時，媽媽非常驚訝。當媽媽一層層打開禮物，媽媽的表情也一點點變化，臉上寫滿笑容，「好漂亮的小金娃，兒子，謝謝你，媽媽太喜歡了，這是媽媽第一次收到這麼特殊的生日禮物，看似普通，卻充滿了愛心……」。我很開心媽媽喜歡禮物，而且我並沒有花錢喔。

tadalipahak namicudad

yadah ku aasipen a cudad i picudadan nu ku-cung, macunus tu ku
piasip aku namiku-cung, macunus ku tineng aku namiasip, sisa, manamuh tu
kaku a miasip tu cudad. pakayni piasip aku tu cudad, pakaala kaku tu nu
micudaay a kalipahakan nu balucu', atu naybalucu'ay a sakasitineng,
mahulak ku apa nu balucu' aku. manamuh kaku maladay atu sakalecad nu
balucu' a cabay a miasip, uzuma, cacay sa kaku tayza picudadan a miasip,
tayza patiyamay tu cudad a miasip tu kanamuhan aku a cudad. iza ku
bangsis nu kasasizuma nu cudad, manamuh kaku a miasip tu cudad, miabibi
atu misanek tu naycudaday a bangsis.

mahiza i labu nu bayu ku kasitineng nu cudad, ahebal sa, u kanamuhan
nu tademaw a milakalak i sakalecad tu bayu a kasitinengan nu cudad.
maabibi i kasitinengan nu cudad, malecad tu cacayay a liken nu bayu ku
nikaadidi' nu maku. namiasip tu cudad, zateng sa kaku, malecad tu
nikungkuwan nu cudad a tademaw ku nikauzip aku, aku kya makungkuay i
cudad, sakalipahakan sa. itawya, maladay tu ku adingu aku atu misulitay tu
nacudadan, matahpu nu nikasitineng nu cudad kami.

i nikauzip aku, u caay ku mamalawpes a cabay aku ku cudad. micidek
ku cudad i kauzipan ita a hekal, yadah ku masasumaay a sakalatademaw a
cudad, u sakabecul nu maidihay tu tineng nu cudad a tademaw. macunus nu
sakasitineng a cudad ku tineng aku, pacumuden nu pakungkuay a cudad
kaku i kasasizuma a nikauzip nu hekal, patalakawen nu sakasitineng a cudad
ku tineng aku tu sakalatademaw a nikauzip atu sapidiput tu niyazu'. miasip
tu cudad, malilid ku adingu a mitukuh tu tadabangcalay a kakitizaan,
mahulak ku masaeletay a balucu', pakatepa tu sakatakelal nu balucu',
mahulak ku nikaapa nu balucu', macunus ku tineng aku, sakatakelal sa ku
nikalipahak nu balucu'.

micudad tu, macunus tu ku nikatineng aku, pakatesek a miazih tu tuud
amin, tapabaw ku nikauzip, adakalipahakan ku picudad. iza ku kamu ni baki
aku, “u siicelangay ku kasitineng, pakayni i piasip tu cudad ku
sakasitinengaw,” sisa, haliasip kaku tu cudad, paaninen aku ku cimaxima tu
kabuhatan nu balucu' atu kacunusan nu tineng aku.

讀書的樂趣

國中開始喜歡閱讀。從閱讀中體會讀書的快樂，從書中獲得有趣的知識，也解答疑惑。喜歡和知心的同學一起閱讀，也喜歡到圖書館、到書店看書。每本書都有特殊的香味，我喜歡看書、摸書和聞書本的味道。

書本像是知識的海洋，寬廣無邊，歡迎大家進入書海的懷抱，我感到自己的渺小，就像海灘上的一粒沙。當我閱讀，就像是自己的生命經驗。那一刻，作者的靈魂與我融為一體，共同分享著書中世界。

書本是我生命中不可缺少的朋友。世上有各式書籍，滿足每人對知識的需求。資料的書籍會讓我懂知識；故事書籍讓我走進多采多姿的世界；作文書籍提高我的寫作和社會交流能力。走進一個美麗的天地，解開一個有趣的問題。找到答案後，心情變得快樂，因為我又獲得新的知識。

讀書讓我學到更多知識、開闊視野、使生活更加精彩，是一件快樂的事。爺爺曾說：「知識就是力量，讀書是知識的來源」，我常常閱讀，也把閱讀後的心得與人分享。

113 年全國語文競賽臺灣原住民族語言朗讀文章 【撒奇萊雅語】 國中學生組 編號 3 號

kya mininac tu banuh ku nani'

nipahabayan atu miidangay i cuwacuwaay. siduma anu makay hekalay aca a nani'. yadah ku nikaadih nu mita i labuway nu luma'. anu kapah ku nipisikul sa mahida midiputay tu wawa a misabalucu'. nika adihen nu mita. idaw ku sikalecad nu heni a nani' "mininac" tu banuh nu udip. u duma sa misipu tu a sadipa' atu kuku'. uyni ku sapialulup tu bihid. mabilil aca misadimel aca milusimet tu banuh. mahini ku nisadimel tu udip.

cacay a demiad sa kinapina muliyaw. tadamalakuwit tu ku nikahida sa i saw. sikabiyalaw nu tademaw amidateng kya mahida sa tu ku nikalaluk. misakapah mudimut tu udip. u canan a lalekalan ku mahiniyay. maydih a matineng tu sakahida nu nani'. hangay mahulak kya sikaadada nu punu'.

u sikaadini nu nani' sa. nu makaydaay namahamin mukan mabecul tu sa. nadikudan mininac tu midepitay i ngisngis sisimalay mauningay atu lungidacay nu laway. misulimet tu banuh nu udip. mahini sa sakangaay nu udip atu sikaangil sakacaay amaduka. u nikahini nu nani' taneng makay mininac tu udip pasucilekay atu anabuh hamin han amisulac. hangay tanektek adihan.

anu katukuh han tu i kasienawan atu i laluday a demiad sa. ninacen ku banuh sa mahida u nipibaca' namapawaliay balangbang sa dahkez sa ku udip. u sipisakapah amasumad tu sakaydih nu udip ku mahiniay. mangaleb i kasienawan. dimuten nu nani' kya nihanhan i labu nu banuh misadihku. u duma sa anu mabiyalaw. mapusi sa mininac tu banuh. sakay pakangaay micelem tu balucu'.

u adidiay a nani' anu mulekal muculil tu sa. hina pamucel tu kikul. tungusay maydih muawaw tu ina apapininac tu udu nida. mamilimula'ay a wayway. anu mahida kya adidiay a nani' sa. taneng tiyungen ku liel atu bili. anu patahekal tu "duh duh" sananay a suni sa. tungusay maedem tu tatenga'ay a maenapay atu dihku. anu kapah mangaay ku balucu' nu nani' sa. pangkiw ku nimasamataan. sipipadengen ku tangila. u sikabalangbang sakay lihalay. ayaan sa musahaymaw. saungay tu kikul u sadipa' sa mikilihida muhuyahay mikuskus tu udip. ayaan sa misakenikeni' ku mata. caay pacekcek. miadih tu dumaay a tuud i demidemiadan.

貓為什麼要舔自己的毛

不管是野貓或家貓，常可以看到貓很仔細地舔自己的身體和腳掌，然後用前腳的腳掌或前肢摩擦臉。慵懶的貓最可愛的時候，就是牠這樣整理自己的毛，每天好幾次。牠們為什麼要舔毛、梳理毛呢？

這是為了在吃完食物後，去除沾在鬍鬚或毛上的髒污，以及把身上的毛整理平順。毛平順，貓才能更敏銳地察覺接觸身體的物品，而不會碰撞。也可以藉由舔拭，清除附在身體上的蟲和灰塵。

天冷或天熱時，舔毛可以讓貓毛變得蓬鬆，以便調整身體的溫度，尤其天冷的時候，可以將口中溫暖的空氣藏在毛的縫隙。另外，貓在緊張焦慮的時候也會舔毛，讓自己平靜下來。

小貓有時會豎起尾巴，這代表小貓希望母貓舔拭屁股，這也是一種撒嬌行為。貓在撒嬌時，你可以撫摸牠的脖子和肚子，當牠發出嘟嘟呼的聲音時，表示牠感到非常安全與舒服。貓心情好的時候，眼睛會半眯，耳朵下垂且放鬆，尾巴輕輕地擺動，腳掌上下輕輕搓揉，眼睛迷茫不凝視任何東西。

cacayay a kilang kaku

ayza a demiad, culal sa kaku namakay lala', nacacay a sapaluma mala u
cacay sapal nu adidiay kilang. ayza a demiad, maazih aku nikauzipan
saayaway a pacilal. beliwan nu bali ku kilakilangan, mangayangay nu bali
kaku, kemet ku mata lipahak sademsem ku balucu' ku nibalaki. maazih aku
i tapiingan yadah ku tabakiay a kilang, lipahak matumes ku balucu' aku,
adasay izaw ku cacay a demiad, aku aca taneng mahiza malecad tu henian
katalakaw, malecad kakizemu. aku cacay limulakay adidiay sapal a kilang.

ayza a demiad, tusa a bataan a mihcaan tu kaku. tademaw tusa a bataan
a mihcaan, u masakapahay sipucay henay a mihecaan, nika uyni u kilanng
kyam hawsa, u wawa henay. aku lipahak mauzip balaki, i kilakilangan
katuud ku kapahay a cabay aku. adidiay aadupan hina kayakay i uzip aku,
sakamu sa i takuwan. malacabay kita. i pabaway ayam, hinadadiw patengil i
takuwanan, i pabaw aca nu abala aku misadibu, u sakapahay a cabay aku
kuheni. u lipahakay cacay u adidiay kilang kaku.

ayza a demiad. tulu a lasubu a mihcaan tu kaku. namacaliway tu aku ku
tulu a lasubu tu sepat puu', namalawit tu kinapinaay tu a tabakiay a bali
tabakiay a udad. ayzaay aku cacay u talakaway tabakiay tu a kilang i pabaw.

maazih amin ku i sasaay. taneng maazih aku ku i bataday a kitizaay.
maazih aca aku ku i sasaay nu kuku' aku yadah ku sapal nu adidiay a kilang,
pakailayen aku kuheni caay katalaw tu udad bali, lipahak a balaki. anuayaw
taneng malecad i takuwanan talakaw kizemu. u limulakay tabakiay a kilang
kaku.

ayza a demiad. cacay a malebut tu ku mihcaan aku, demiad i kauzipan
aku namilawat tu bali udad atu aniwiw nu labii napakayzaan katenes nu
nikauzip katukuh ayza, caay piuwas ku nikauzip mahiza malecad tu i
ayaway malebut a mihcaan. nika talakaw ku piazih aku, i batad aca ku
piazih. maazih aku i bataday a niyazu' nu tademaw, azihan ku tapuku
abuabuwat ku duut, masanek ku nu baliay a sanek caay kadungdung.
nanum nu udad malacileminay tu. nanum nu sauwas caay tu katingalaw,
beliw han nu bali halemhem sa. mazih ku i sasa nu kuku' sacacay cacay sa
ku sapal nu adidiay a kilang caay pakadungdung tu uning nu liwliw a
haymaw satu mabadi'. aku atu kilakilangan a cabay amin, baketay tu ku
balucu', ita maluyaluyay maikesa tu a kilang cayay tu kalipahak.

我是一棵樹

今天，我破土而出。看到一生中的第一道陽光。風吹過樹林，我閉上眼享受成長的喜悅。我看到許多大樹，心中充滿快樂，希望有一天我也能像他們一樣高，一樣壯。我是一棵快樂的小樹苗。

今天，我 20 歲了。對樹來說還只是一個孩子。森林裡有許多我的好朋友。小動物與我作伴。天上的鳥兒唱著歌給我聽，在我的肩膀上築巢，他們是我最好的朋友。我是一棵快樂的小樹。

今天，我 300 歲了，經歷無數大風大雨。我已是一棵高聳的大樹，可以看到很遠的地方。我也看到腳下的許多小樹苗，勉勵他們不畏風雨，快樂生長。我是一棵快樂的大樹。

今天，我 1000 歲了，時間幽遠而漫長，日出月落仍然如千年前一樣。但我看得更高更遠，我看到遠方的城市、灰暗的天空，聞到空氣中難聞的味道。雨水變酸，溪水不再清澈，風很燥熱。腳下一株株的小樹苗無法忍受環境污染逐漸枯萎，我和森林的夥伴們，心情變得無比沉重。我們成了一群不再快樂的老樹。